

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) . . . . . po 8 centów, za każde następne . . . . . 5 . . . . .
Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.

Cena prenumeraty miesięcznej 50 centów
Numer pojedynczy kosztuje 5 centów

Prenumeratę przyjmują: Administracja
Czasu, przy ulicy Różannej Nr. 413
i Kasa Teatralna.

Kraków 9 lutego.

We czwartek po raz drugi *Hrabina de Sommerive*.

* * *

W sobotę na składanym przedstawieniu z trzech sztuk, mianowicie: *Przysługi, Galatei i Żyda w beczce*, teatr był pełny. Publiczność wybornie się ubawiła i nie szczędziła oklasków artystom.

* * *

W niedzielę odbyło się szóste posiedzenie komisji konkursu dramatycznego krakowskiego. Dotąd przeczytano z jedenastu sztuk zaleconych dramata: *Kajus Grahus, Altea, Nie-winni*; oraz komedye: *Procentowicz i Marysia*. Dramat *Haman* odsunięto od konkursu, a to dla tego, iż pokazało się, że sztuka ta była już grana na scenie krakowskiej, a warunek konkursu opiewa „tylko takie sztuki przyjmowane będą, które jeszcze nie ubiegały się o nagrodę na poprzednich konkursach i nie były grane“ (*Czas* Nr. 134.) Przyszłe posiedzenie w piątek 12. b. m. o godzinie siódmej wieczór.

* * *

Piękna tragedia Halma *Begum Somru*, która wystawiona będzie na benefis p. Hofman, ukazała się po raz pierwszy w Berlinie w *Victoria-theater* 20 Lipca 1863 r. Następnie grana była w Wiedniu w *Burgu*, a rola tytułowa stała się jednym z wielkich popisów panny Wolter. Autor dedykował tę tragedję w pięknym wierszu nieodżałowanej, wielkiej artystce, Julii Rettich. Dla naszej sceny przetłumaczył ten utwór białym wierszem p. Wł. Sabowski. Rolę tytułową odegra p. Hofman. Rzecz dzieje się w Indyach a mianowicie w Serdanie w r. 1782 w dramatycznej chwili, kiedy to państwo upadło pod przemocą Anglików. W dramacie tym wchodzi słynny Warren Hastings, którego odegra p. Benda. Nadira syna *Begum Somru* odegra panna Urbanowicz; znakomitą rolę Komerana p. Szymański, Dyce p. Wardzyński itd. itd. *Begum*

jest tytułem królewskim, *Somru* zaś imieniem własnym. Tragedya ta nie była dotąd grana na żadnej scenie polskiej.

* * *

Od chwili jak p. Rapacki objął reżyseryą teatrów warszawskich, widzimy znaczne polepszenia a szczególnie zapowiedzi, że pod jego kierownictwem największa scena polska wejdzie na właściwą drogę. Kierunek repertoaru jest wyborny, przewyższając w nim sztuki oryginalne, które u nas już grano, dotąd w Warszawie bywały usuwane. Rozkład ról między artystów staje się z każdym dniem słusniejszym, już nie ciągle jedne i te same osoby grywają do znudzenia, lecz przeciwnie nowy reżysser stara się zużytkować właściwie wszystkie siły, które ma pod ręką. Życzymy z naszej strony p. Rapackiemu jak najlepszego powodzenia w tym nowym zawodzie i cieszyć się będziemy, jeżeli nastanie nowa świetna era dla teatru warszawskiego, pod kierunkiem jednego z artystów teatru krakowskiego, który dopiero tu zdobył sobie uznanie i sławę, a dziś już z przyjemnością upatrujemy w kierunku nadanym przez p. Rapackiego, tradycje i zasady, któremi się rządziła i rządzi nasza scena.

Wiadomości ze świata.

W Warszawie odegrano oryginalną komedję p. t. „Koneserzy“ przez Jordana, autora *Wędrowek Delegata*.

W wiedeńskiej Operze przedstawiają „Ukrócenie złośnicy“ z muzyką Goetza. Libretto tej opery osnute jest na słynnej komedji Shakespear'a. Opera ta przyjęta została z ogromnym uznaniem przez krytykę i publiczność.

Strauss, król walca, napisał operetkę „Cagliostro“, która będzie przedstawioną w teatrze „An der Wien“.

Inseraty.

KAMELIE I BUKIETY

ubrania salonów,

KORONY ŚLUBNE

są do nabycia każdego czasu, ulica Grodzka Nr. 67.

J. Dumaire,

URZĄDZENIE

dla

ARTYSTÓW

Teatru krakowskiego.

(Ciąg dalszy).

VIII.

Służba zakulisowa.

a) Reżyser.

§. 88. Reżyser będąc przydzielony do pomocy przedsiębiorcy Dyrektorowi artystów, winien się z nim znosić we wszystkim, co tylko wpływ na scenę wywiera, lub pośrednio albo bezpośrednio ma związek z wydatkami przez ostatniego ponosić się mającemi. Reżyser jest organem dyrekcji teatru w tem wszystkim co do porządnego prowadzenia widowisk należy i za ten porządek jest tak dyrekcji teatralnej jak i przedsiębiorcy dy-

rektorowi odpowiedzialny, winien więc być pomocnym przedsiębiorcy w wyborze sztuk i układaniu repertuarów dyrekcji teatru przedstawić się winnych, trudnić się rozdaniem stosownem ról, urządzeniem prób, przy próbach z pamięci i próbach generalnych robić swe uwagi nad grą artystów, udzielać stosownej informacji i rady, ustawia czyli grupuje obrazowo artystów scenę odgrywających. Reżyser w czasie którejkolwiek próby jest mocen zażądać powtórzenia sceny, któraby mu się zdawała nie dosyć dokładnie jeszcze odgrywaną. Reżyser jest mocen i powinien wchodzić we wszystkie szczegóły wystawy scenicznej, jako to: w przyzwoitość garderoby, właściwość dekoracji i rekwizytów, użycie stosowne i zręczne machin teatralnych, odpowiednie oświetlenie; a dawszy wcześniej dokładne informacje w krótkości na piśmie zanotowane i rozporządzenie komu należy, jako to: artystom dramatycznym i muzycznym, inspicjentowi, rekwizytorowi, krawcowi teatralnemu, sufferowi, maszynie i t. d. nad

punktualnem dopełnieniem co do kogo należy pilnie czuwać powinien, tak, by dzieło dramatyczne czyli sceniczne dostatecznie przygotowane, z wszelką a właściwą dokładnością tokiem regularnym bez uchybień i przeszkód w dniu do reprezentacji przeznaczonym odegrane być mogło.

§. 89. Reżyser po przedsiębiorcy dyrektorze artystów jest pierwszym na czele całego zarządu zakulisowego; wszyscy zatem członkowie towarzystwa i wszystkie zakulisową służbę pełniące osoby bez wyjątku też same względem reżysera winny zachować uszanowanie, powolność i posłuszeństwo, jak i względem samego przedsiębiorcy teatru. Uchybienie temu przepisowi za każdym razem będzie karane odciążeniem dwudniowej pensyi.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Z zawieszeniem Abonamentu.

Nr. porządkowy 76.

TEATR KRAKOWSKI.

We Wtorek dnia 9 Lutego 1875 r.

Komedia w 3 aktach prozą, przez Aleksandra
hr. Fredrę:

GWAŁTU co się dzieje!

OSOBY:

Urszula, burmistrz	— — — — —	Panna Wojnowska.
Tobiasz, jej mąż	— — — — —	Pan Podwyszyński.
Barbara, pisarz	— — — — —	Pani Kwiecińska.
Kasper, jej mąż, brat Tobiasza	— — — — —	Pan Wojdałowicz.
Kasia, ich synowica	— — — — —	Panna Heneman.
Agata, bakałarz i dowódzca straży	— — — — —	Pani Wesołowska.
Błażej, jej mąż	— — — — —	Pan Glikson.
Filip Grzegotka	— — — — —	Pan Eker.
Jan Kanty Doreba	} towarzysze pancerni	} Pan Dłużewski.
Dyzma Bekiesz		
Makary, szeregowiec	— — — — —	Pan Idziakowski.

Mieszczanie — Mieszczanki — Szeregowce. Scena w Osieku 100 lat temu.

CENA MIEJSC: Łoża parterowa lub I^{go} piętra 6 złr. — Łoża drugiego piętra 4 złr. — Fotel w łoży parterowej lub I^{go} piętra 2 złr. — Krzesło numerowane na Balkonie w pierwszych dwóch rzędach 1 złr., w następnych 80 cent., w dalszych 70 cent. — Parter 60 cent. — Galeryja 30 cent.

Kasa otwarta rano od godziny 9 do 12, a po południu od godziny 3 w dzień przedstawienia.

Początek o godzinie siódmój.